

INVESTEREN IN GELIJKE KANSEN IN DE STAD

VERKENNENDE EVALUATIE REGELING RIJKE SCHOOLDAG
EINDHOVEN

ONDERZOEKSRAPPORT

seo • economisch onderzoek

AUTEURS

KOEN VAN DER VEN & DANIEL PRITSCH

IN OPDRACHT VAN

GEMEENTE EINDHOVEN

AMSTERDAM, MAART 2026

Samenvatting en conclusies

De gemeente Eindhoven investeert al enkele jaren in **de Rijke Schooldag**, een regeling die is gericht op het verrijken van het onderwijs met activiteiten buiten de reguliere onderwijstijd. Met deze inzet beoogt de gemeente kansengelijkheid te vergroten door leerlingen meer mogelijkheden te bieden voor persoonlijke groei, talentontwikkeling en sociale ontwikkeling. Hierbij richt ze zich voornamelijk op scholen met relatief veel leerlingen met een kansarme thuissituatie/omgeving. Daarnaast beoogt de regeling bij te dragen aan het voorkomen van schooluitval en, op langere termijn, aan het verminderen van (zwaardere) jeugdhulp.

Uit het onderzoek blijkt dat de Rijke Schooldag in Eindhoven door middel van het naschoolse aanbod de kansarme leerlingen in belangrijke mate weet te bereiken. Deelnemende scholen zien vaker een toename in deelname aan culturele activiteiten en sport-, spel- en bewegingsactiviteiten onder deze groep leerlingen. Daarmee draagt de regeling bij aan het verbreden van de leefwereld van leerlingen en aan het ontdekken en ontwikkelen van talenten die binnen het reguliere onderwijs minder vanzelfsprekend tot uiting komen.

Daarnaast wijzen scholen en andere betrokkenen op positieve effecten op het welbevinden en het zelfvertrouwen van leerlingen. Het activiteitenaanbod biedt leerlingen de mogelijkheid om in een andere context dan de klas succeservaringen op te doen en zich op andere vaardigheden te profileren. In de enquête geeft een meerderheid van de deelnemende scholen aan verbeteringen te zien in het welbevinden en zelfvertrouwen van leerlingen als gevolg van deelname aan de Rijke Schooldag. Ook uit de internationale literatuur blijkt dat naschoolse programma's hierop positieve effecten hebben. De casestudies bij scholen laten zien dat juist leerlingen die in het reguliere onderwijs minder goed tot hun recht komen, binnen het naschoolse aanbod vaak zichtbaar opbloeien.

Ook de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden wordt door scholen en andere betrokkenen genoemd als belangrijke opbrengst. Leerlingen leren binnen het activiteitenaanbod samen te werken, om te gaan met conflicten en verantwoordelijkheid te nemen, vaak in een minder schoolse en meer ervaringsgerichte setting. Deelnemende scholen zien daarbij vaker een toename van sociale cohesie op school, onder meer doordat activiteiten vaak groepsoverstijgend worden georganiseerd.

Minder vanzelfsprekend zijn de effecten op ongeoorloofd schoolverzuim en het gebruik van (eerstelijns) jeugdhulp. Deze uitkomsten worden door betrokkenen niet beschouwd als directe opbrengsten van de Rijke Schooldag, aangezien zij samenhangen met een bredere en complexere problematiek. De meeste scholen ervaren dan ook geen duidelijke effecten op aanwezigheid, verwijzingen naar jeugdhulp of schooluitval. De indicatieve financiële verkenning laat zien dat structureel terugverdienen van de gemeentelijke investering via lagere kosten voor (eerstelijns) jeugdhulp niet voor de hand ligt. Aanvullend onderzoek is gewenst om een preciezer beeld te krijgen van de financiële gevolgen van de regeling.

De Rijke Schooldag kan daarmee vooral worden gezien als een instrument dat bijdraagt aan het versterken van kansengelijkheid, het welbevinden en de brede ontwikkeling van leerlingen. De waarde van de regeling ligt primair in deze maatschappelijke en pedagogische opbrengsten, en minder in het realiseren van directe of kortetermijnbesparingen voor de gemeente.

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies	2
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Onderzoeksopzet	5
1.3 Leeswijzer	6
2 Werking van de Rijke Schooldag	7
2.1 De Rijke Schooldag in de praktijk: doelgroep, bereik en uitvoering	7
2.2 Verwachte uitkomsten van de Rijke Schooldag	10
2.3 Samenvattende resultatenketen van de Rijke Schooldag	12
3 Waargenomen ontwikkelingen en effecten	15
3.1 Ontwikkeling en effecten bij leerlingen	16
3.2 Bredere ontwikkelingen en effecten	21
4 Financiële doorwerking van de Rijke Schooldag	24
4.1 Resultaten indicatieve berekening	25
4.2 Duiding van de financiële effecten	26
Referenties	27
Bijlage A Aanvullende enquêteresultaten	29

1 Inleiding

Met de Rijke Schooldag zet de gemeente Eindhoven in op kansengelijkheid en talentontwikkeling. De regeling is samen met School en Omgeving een belangrijk onderdeel van het lokale gelijkekansenbeleid. Dit rapport beschrijft het bereik, de effecten en de mogelijke financiële doorwerking van dit beleid.

1.1 Aanleiding

De gemeente Eindhoven investeert al enkele jaren in de **Rijke Schooldag**. Deze regeling is gericht op activiteiten buiten de reguliere onderwijstijd waarmee kinderen en jongeren in het basis-, speciaal en voortgezet onderwijs hun talenten kunnen ontwikkelen en zo gelijkwaardiger kunnen deelnemen aan de maatschappij. Met dit beleid zet de gemeente Eindhoven in op een rijkere omgeving voor kinderen, waarin naast kennisoverdracht ook persoonlijke groei, talentontwikkeling en sociale vaardigheden centraal staan. Met de Rijke Schooldag beoogt de gemeente drie belangrijke doelen te realiseren:

- **Vergroten van kansengelijkheid**, het verkleinen van de kloof tussen kinderen die van huis uit veel hulp, begeleiding en/of aandacht krijgen en kinderen waarvoor dat minder vanzelfsprekend is;
- **Voorkomen van schooluitval**, door leerlingen beter te betrekken bij school, hun motivatie te versterken en hen extra ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is;
- **Verminderen van het gebruik en de kosten van jeugdhulp**, door problemen in een vroeg stadium te signaleren en kinderen binnen de schoolomgeving de juiste begeleiding te geven.

De Eindhovense regeling staat niet op zichzelf, maar bestaat naast de landelijke regeling **School en Omgeving** van het ministerie van OCW. De landelijke regeling (vastgelegd in een subsidieregeling¹) maakt het mogelijk voor scholen om een verrijkte schooldag met activiteiten buiten de reguliere onderwijstijd te organiseren. Dat gebeurt in een coalitie van minstens één school, schoolbestuur, gemeente en lokale partij. Die laatste partij kan bijvoorbeeld een aanbieder van naschoolse activiteiten of sociale partner zijn. Het doel is om leerlingen te bereiken op scholen met relatief veel leerlingen met een risico op een onderwijsachterstand.

De landelijke regeling bestaat sinds 2022-2023 en is sindsdien meermaals gewijzigd. In 2022-2023 startte zij als gerichte impuls voor voorlopers, doorgroeiërs en starters die in coalities een verrijkte schooldag aanboden; het bereik was nog relatief beperkt en experimenteel van aard. In 2023-2025 volgde opschaling naar twee schooljaren en meer deelnemende scholen, met prioritering op basis van achterstandsscores, waardoor het aantal bereikte vestigingen en leerlingen duidelijk toenam. In 2025-2028 is de regeling verder verbreed en vereenvoudigd (minder administratieve lasten, hogere bedragen per leerling), met nadruk op scholen met de grootste achterstanden en met het oog op mogelijke structurele financiering.

Door de wijzigingen in de landelijke regeling is de deelname van een deel van de Eindhovense scholen onder druk komen te staan. De gemeente Eindhoven heeft met de gemeentelijke subsidieregeling financiële ruimte gecreëerd voor scholen die wél een grote opgave hebben rond kansengelijkheid, maar geen aanspraak meer maakten op de subsidieregeling School en Omgeving. Op deze manier kunnen zij alsnog een verrijkt naschools aanbod realiseren.

---

¹ Op dit moment is de subsidieregeling School en Omgeving 2025-2028 van kracht: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0050794/2025-10-29>

De gemeente investeert in 2025-2026 1,2 miljoen euro extra bovenop de 400 duizend euro structurele middelen. Voor de komende twee schooljaren 2026-2027 en 2027-2028 wil de gemeente eveneens 1,2 miljoen euro extra per jaar investeren bovenop de 400 duizend euro structurele middelen. Scholen in Eindhoven konden in 2024-2025, het schooljaar vóór de uitbreiding, aanspraak maken op ongeveer 10.000 euro (basisonderwijs) tot 30.000 euro (speciaal (basis)onderwijs of voortgezet onderwijs) per school.²

In Eindhoven dragen beide regelingen bij aan het gelijkekansenbeleid en worden in de praktijk vaak in één adem genoemd. In dit onderzoek gebruiken we daarom de term ‘Rijke Schooldag’ als verzamelbegrip voor zowel de landelijke regeling School en Omgeving als de gemeentelijke regeling Rijke Schooldag Eindhoven. Waar relevant maken we onderscheid tussen beide regelingen.

Deelnemende scholen

De Rijke Schooldag in Eindhoven is voornamelijk gericht op scholen met een relatief groot aandeel leerlingen in een kwetsbare positie (samenhangend met onder andere onderwijsachterstanden, armoede en specifieke wijkenmerken). In totaal deden in schooljaar 2024-2025 33 van de 90 Eindhovense scholen mee aan één van de regelingen (zie Tabel 1.1).³ Ongeveer de helft van die scholen maakte gebruik van de gemeentelijke regeling en de rest van de landelijke regeling. Het zijn vooral bao- en sbao-scholen die deelnemen; ongeveer de helft van dit type scholen neemt deel aan één van de regelingen.

Tabel 1.1 Er deden in schooljaar 2024-2025 33 Eindhovense scholen mee aan de Rijke Schooldag

	Deelnemende scholen in schooljaar 2024-2025		Niet deelnemende scholen	Totaal
	School en Omgeving	Rijke Schooldag		
Basisonderwijs	17	11	25	53
Speciaal basisonderwijs	0	2	2	4
Voortgezet onderwijs	0	3	22	25
(Voortgezet) speciaal onderwijs	0	0	8	8
Totaal	17	16	57	90

Bron: Registraties regeling School en Omgeving en Rijke Schooldag Eindhoven

1.2 Onderzoeksopzet

Onderzoeksvragen

Het is voor de gemeente Eindhoven relevant om zicht te krijgen op de mate waarin de Rijke Schooldag 1) kansarme leerlingen bereikt, 2) bijdraagt aan vroege effecten op bijvoorbeeld motivatie en verzuim en 3) naar verwachting doorwerkt in minder schooluitval en minder (zwaardere) jeugdhulp, inclusief de bijbehorende financiële gevolgen. In het onderzoek beantwoorden we daarom de volgende vragen:

² In 2023-2025 gold binnen de landelijke regeling School en Omgeving een normbedrag van 236 euro per leerling per aangevraagd klokuur per schooljaar voor scholen met de hoogste achterstandsscores (categorie A) en 118 euro voor scholen die al deelnamen (categorie B). Door deze systematiek (leerlingen x uren) lopen bedragen per school al snel op tot boven de 10.000 euro per schooljaar.

³ In schooljaar 2025-2026 nemen 40 scholen deel aan één van de regelingen: 25 aan de gemeentelijke regeling Rijke Schooldag en 15 aan de landelijke regeling School en Omgeving.

1. In hoeverre bereikt de Rijke Schooldag kansarme leerlingen (bijvoorbeeld kinderen met ouders met een laag inkomen of laag opleidingsniveau)?
2. Zijn er vroege effecten van de Rijke Schooldag op schoolverzuim, motivatie, welbevinden en de schoolloopbaan van kansarme leerlingen?
3. In hoeverre draagt de Rijke Schooldag bij aan vermindering van schooluitval en jeugdhulpgebruik?
4. Welke financiële effecten zijn zichtbaar of te verwachten op gemeentelijke uitgaven (voor jeugdhulpgebruik)?

Het onderzoek richt zich op het afgelopen schooljaar 2024-2025. Dit is het meest recente schooljaar dat we volledig in beeld hebben. Omdat dit onderzoek plaatsvindt in schooljaar 2025-2026 zijn voor dit schooljaar nog niet alle effecten goed in kaart te brengen.

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Eindhoven in de periode oktober 2025 – februari 2026. De dataverzameling en analyses zijn zo ingericht dat we met een mix van methoden zowel breedte (over meerdere scholen) als diepte (via verdiepende gesprekken) realiseren. Concreet bestaat het onderzoek uit de volgende onderdelen:

- **Verkennde gesprekken met stakeholders.** We hebben gesproken met betrokken partijen om inzicht te krijgen in de uitvoering, werkzame mechanismen, knelpunten en verwachte opbrengsten van de Rijke Schooldag. Dit betreft onder meer aanbieders van activiteiten, leerplicht en eerstelijns(jeugd)zorg/jeugdhulp. Doel hiervan is om het “hoe en waarom” achter eventuele effecten beter te begrijpen en om input te verzamelen voor de duiding van de andere onderzoeksresultaten;
- **Enquête onder (Eindhovense) scholen.** We hebben een brede vragenlijst uitgezet om in kaart te brengen welke ontwikkelingen scholen waarnemen bij leerlingen (met extra aandacht voor kansarmere leerlingen), en om verschillen te verkennen tussen scholen die wel en niet deelnemen aan de Rijke Schooldag (controlegroep-benadering). Hierbij is expliciet aandacht voor interpretatie: het is geen harde effectmeting, maar biedt wel een inschatting van de richting en waarschijnlijkheid van effecten. In totaal hebben 42 Eindhovense scholen gereageerd, waarvan er 24 deelnemen aan de regelingen Rijke Schooldag of School en Omgeving;
- **Casestudies/verdiepende gesprekken met scholen.** We hebben casestudies uitgevoerd bij zes deelnemende basisscholen en één deelnemende school voor speciaal basisonderwijs. Drie gesproken scholen zijn deelnemers van de gemeentelijke regeling Rijke Schooldag, de andere vier nemen deel aan de landelijke regeling School en Omgeving. In deze gesprekken hebben we ons verdiept in de concrete invulling van het programma (organisatie, partnerschappen, bereik), ervaren effecten, succesfactoren en verbeterpunten. Ook legden we in de casestudies de eerste uitkomsten van de enquête terug, om deze beter te kunnen duiden (waarom zien we wel/geen verandering? Welke contextfactoren spelen mee?);
- **(Indicatieve) financiële duiding.** Als laatste stap hebben we op basis van de verzamelde inzichten een globale, indicatieve inschatting van mogelijke financiële effecten gemaakt wat betreft jeugdhulpgebruik, waarbij gebruik is gemaakt van relevante openbare bronnen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de voorgenomen werking van de Rijke Schooldag aan de hand van de gevoerde gesprekken, resulterend in een samenvattende resultatenketen. In hoofdstuk 3 laten we zien welke ontwikkelingen volgens de bevraagde scholen hebben plaatsgevonden aan de hand van de enquête, aangevuld met de verdiepende gesprekken met scholen. Hoofdstuk 4 geeft de indicatieve berekening van de mogelijke besparingen op gemeentelijke uitgaven op jeugdhulpgebruik als gevolg van de regelingen.

2 Werking van de Rijke Schooldag

Volgens betrokkenen leidt deelname aan de Rijke Schooldag vooral tot verbeteringen in welbevinden en persoonlijke ontwikkeling van leerlingen. Doorwerking naar schoolverzuim en jeugdhulp ligt minder voor de hand; deze effecten zijn indirect en afhankelijk van de bredere context.

De Rijke Schooldag is een brede beleidsinterventie die zich met name richt op twee samenhangende doelen: het vergroten van kansengelijkheid en het vergroten van de duurzame talentontwikkeling en maatschappelijke participatie van kinderen. Daarnaast hoopt de gemeente dat de gemeentelijke uitgaven door de Rijke Schooldag op andere vlakken afnemen. Dat kan bijvoorbeeld door het voorkomen van schooluitval (leerplicht) en het verminderen van het gebruik en de kosten van jeugdhulp. De regeling beoogt deze doelen te realiseren door leerlingen aanvullende activiteiten te bieden buiten schooltijd, via naschools en/of tussenschools aanbod. De effecten waarop de regeling uiteindelijk stuur, doen zich grotendeels voor op de middellange en lange termijn. Binnen de looptijd van dit onderzoek zijn deze effecten slechts beperkt meetbaar. Om de bevindingen uit dit onderzoek goed te kunnen duiden, is het daarom van belang om eerst inzicht te krijgen in de veronderstelde werking van de regeling.

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de Rijke Schooldag in de praktijk wordt vormgegeven (paragraaf 2.1) en welke opbrengsten en werkzame mechanismen daarbij worden verondersteld (paragraaf 2.2). Daarbij maken we gebruik van de enquête die is gehouden onder Eindhovense scholen over schooljaar 2024-2025, gesprekken met aanbieders van activiteiten, leerplicht en aanbieders van eerstelijns (jeugd)zorg en de casestudies bij deelnemende scholen. Deze bronnen bieden gezamenlijk inzicht in de inrichting van het activiteitenaanbod, de doelgroep van dit aanbod en de wijze waarop betrokken partijen de werking en opbrengsten van de regeling ervaren. In de laatste paragraaf (paragraaf 2.3) beschrijven we de resultatenketen onderliggend aan de Rijke Schooldag.

In dit hoofdstuk doen we geen normatieve uitspraken over de wenselijkheid of effectiviteit van de regeling. Waar normatieve oordelen of waarderingen worden weergegeven, betreft dit steeds de opvattingen van respondenten. De in dit hoofdstuk gepresenteerde resultatenketen moet worden gelezen als een reconstructie van de werking van de regeling, op basis van de opgehaalde praktijkervaringen en beschikbare kennis, en niet als een toetsing van de feitelijke effecten.

2.1 De Rijke Schooldag in de praktijk: doelgroep, bereik en uitvoering

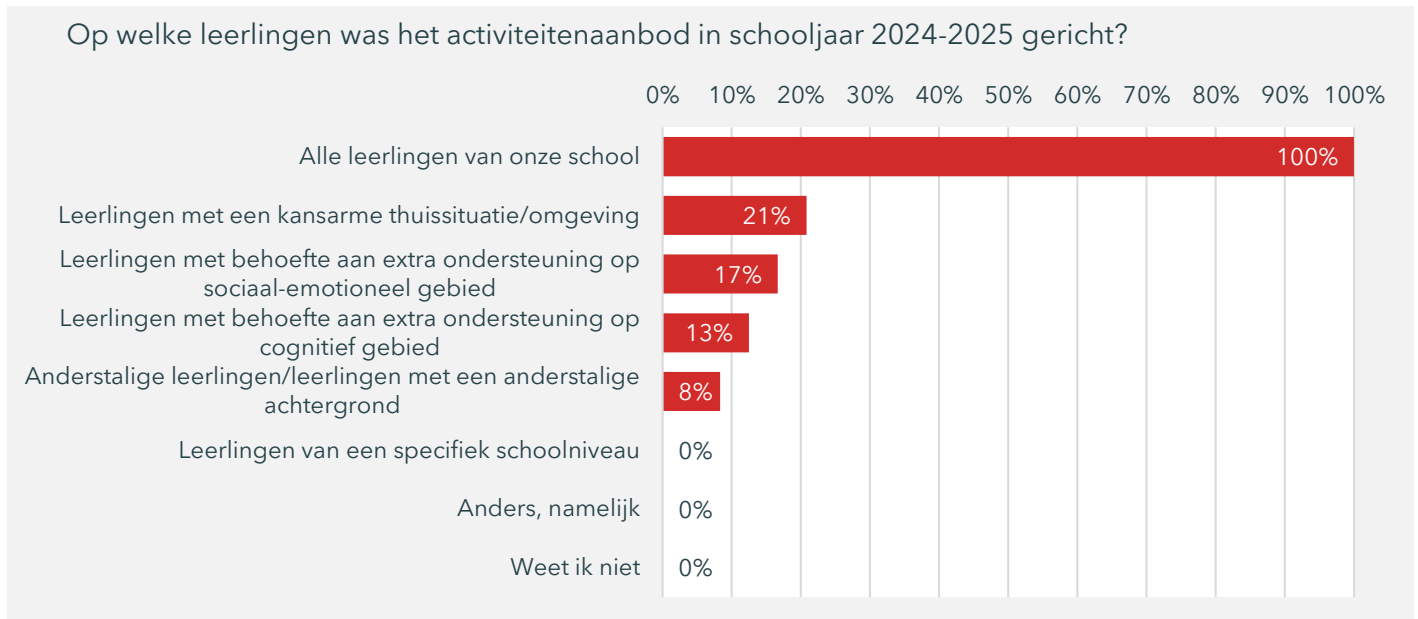
Duur van deelname

In totaal namen in schooljaar 2024-2025 33 scholen deel aan de Rijke Schooldag (zie Tabel 1.1). De deelnemende scholen variëren in hoe lang ze al deelnamen. Zo nam 38 procent van de (responderende) scholen al sinds schooljaar 2022-2023 deel aan de regeling. Nog eens 21 procent sloot het schooljaar daarna aan. De overige 41 procent van de scholen is in schooljaar 2024-2025 gestart.

Doelgroep en doelgroepbereik

Alle scholen geven aan dat hun activiteiten aanbod in schooljaar 2024-2025 in principe op alle leerlingen van de school is gericht (zie Figuur 2.1). Daarnaast benoemt een deel nog een specifieke groep leerlingen waarop (een deel van) het activiteiten aanbod is gericht. Dat gaat om leerlingen met een kansarme thuissituatie/omgeving (21 procent), leerlingen met behoefte aan extra ondersteuning op sociaal-emotioneel (17 procent) of cognitief (13 procent) gebied en anderstalige leerlingen (8 procent).

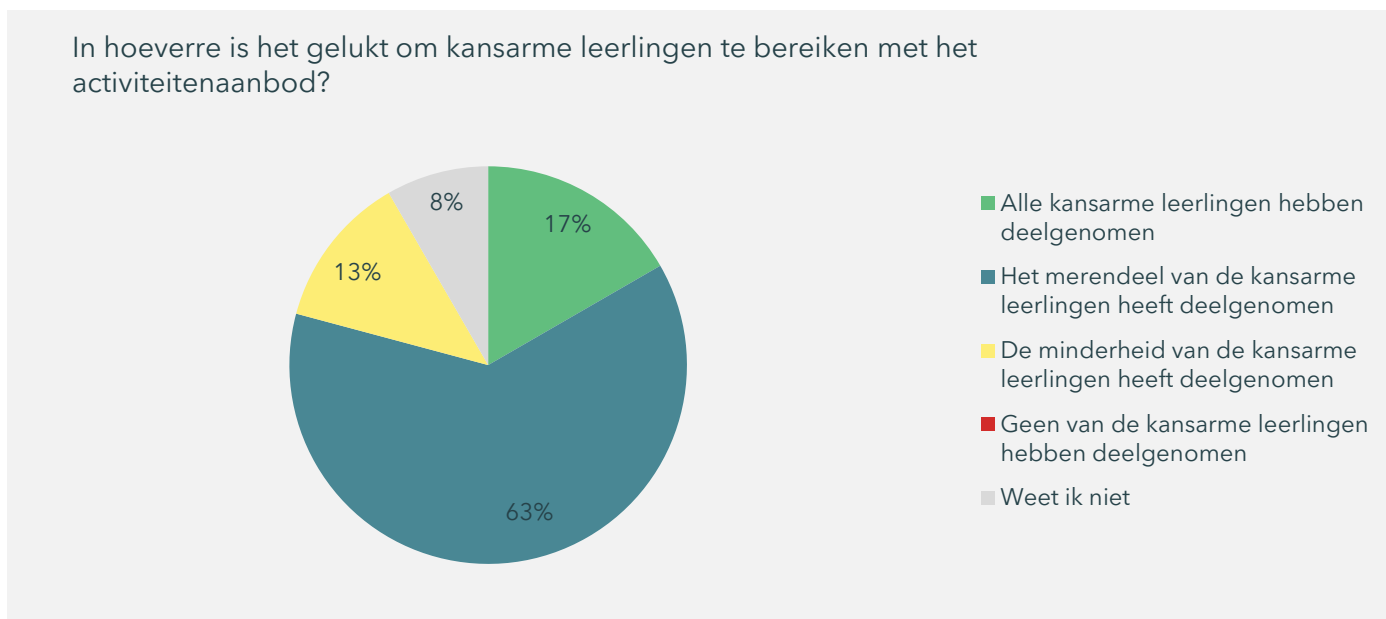
Figuur 2.1 Bij alle scholen is het aanbod (deels) op alle leerlingen gericht

Bron: Enquête onder Eindhovense scholen (n=24), SEO Economisch Onderzoek (2026)

De meeste scholen geven aan erin te slagen om de kansarme leerlingen op hun school te bereiken met het activiteiten aanbod van de Rijke Schooldag (zie Figuur 2.2). Dat is essentieel om kansgelijkheid te bevorderen, een belangrijk doel van de regeling. Ongeveer twee derde van de scholen geeft aan dat het merendeel van de kansarme leerlingen heeft deelgenomen aan de activiteiten en bij 17 procent van de scholen hebben zelfs alle kansarme leerlingen deelgenomen. Bij ongeveer 1 op de 8 scholen heeft een minderheid van de kansarme leerlingen deelgenomen, en geen enkele school slaagde er helemaal niet in om de kansarme leerlingen te bereiken.

Figuur 2.2 Deelnemende scholen hebben de meeste kansarme leerlingen met hun aanbod bereikt in schooljaar 2024-2025

Bron: Enquête onder Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

Uitvoering volgens gesproken scholen

Ook uit de casestudies blijkt dat de activiteiten bij alle gesproken scholen beschikbaar zijn voor alle leerlingen. Niet alle leerlingen nemen echter in gelijke mate deel aan de activiteiten. Soms sturen scholen gericht op deelname van specifieke leerlingen als ze denken dat de leerling extra profijt zal hebben van het aanbod. Er zijn volgens de gesproken scholen niet echt verschillen in de deelname van kansarme leerlingen en minder kansarme leerlingen. Ook ziet geen van de scholen dat er een stigma zou heersen op deelname aan naschools aanbod, mede omdat het aanbod beschikbaar is voor alle leerlingen. Het komt soms wel voor dat ouders hun kinderen niet naar het naschoolse aanbod willen laten gaan, bijvoorbeeld omdat ze erg beschermend zijn richting hun kind. Daarnaast noemen scholen dat het belangrijk is om een breed palet aan activiteiten aan te bieden, zodat er voor iedere leerling iets te kiezen is wat hij of zij leuk vindt. Daarbij is het van belang om te blijven vernieuwen en de wensen van leerlingen daarin mee te nemen.

In de praktijk organiseren scholen diverse activiteiten. Dat gaat van kunst/cultuur, sport, koken tot techniek en schaken. Op de ene school gaat het om één activiteit per week, bij de andere school is er een programma van twee uur per schooldag. De inhoud van het aanbod is soms inhoudelijk aangesloten op de thema's waar de school op dat moment mee bezig is, maar soms ook niet. Scholen proberen met het aanbod in te spelen op hun leerlingenpopulatie. Zo is het niet voor iedere leerling vanzelfsprekend om bijvoorbeeld lid te zijn van een sportvereniging, dus biedt de school verschillende sportactiviteiten aan. Of er wordt huiswerkbegeleiding aangeboden, omdat het voor sommige kinderen in de thuissituatie niet goed mogelijk is om huiswerk te maken (bijvoorbeeld door een groot gezin in een klein huis). Zo is ook door een school genoemd dat kooklessen populair zijn, omdat leerlingen dan een warme maaltijd kunnen bereiden en eten.

Sommige scholen halen aan dat ze (te) gebonden zijn aan het schoolgebouw of de wijk. Activiteiten verder weg zijn simpelweg niet mogelijk vanwege de hoge vervoerskosten. Andere scholen geven juist aan dat ze bewust kiezen om de activiteiten te organiseren in hun eigen schoolgebouw vanwege de vertrouwde, veilige omgeving die dit

voor de kinderen is. Zij merken dat de deelname afneemt of de last voor ouders te hoog is wanneer de activiteiten op een externe locatie plaatsvinden.

2.2 Verwachte uitkomsten van de Rijke Schooldag

Op basis van de gesprekken met aanbieders van activiteiten, leerplicht en eerstelijns jeugdzorg komt een consistent beeld naar voren van de wijze waarop de Rijke Schooldag volgens betrokkenen bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen. In deze paragraaf beschrijven we eerst de belangrijkste veronderstelde uitkomsten, die op hun beurt weer andere uitkomsten tot gevolg (kunnen) hebben. Vervolgens gaan we in op randvoorwaarden die volgens gesprekspartners bepalend zijn voor een goede werking van de regeling. Tot slot bespreken we enkele nuanceringen die door betrokkenen zijn aangebracht ten aanzien van de reikwijdte en effecten van de Rijke Schooldag.

Belangrijkste verwachte uitkomsten

Vergroting van zelfvertrouwen en competentiebeleving

De het vaakst in de gesprekken genoemde uitkomsten zijn de vergroting van het zelfvertrouwen en de competentiebeleving van leerlingen. Aanbieders geven aan dat leerlingen binnen het activiteitenaanbod van de Rijke Schooldag regelmatig ervaringen opdoen waarin zij succes beleven en positieve feedback ontvangen. Dit betreft vaak domeinen die binnen het reguliere onderwijs minder nadrukkelijk aan bod komen, zoals kunst, creativiteit, sport of praktische vaardigheden. Volgens gesprekspartners ervaren leerlingen hierdoor dat zij ergens goed in zijn en dat hun talenten ertoe doen.

Aanbieders benadrukken daarbij dat het activiteitenaanbod ruimte biedt voor leerlingen om in een andere rol zichtbaar te worden dan in de klas. Leerlingen die binnen het reguliere onderwijs minder opvallen, kunnen tijdens de activiteiten uitblinken in andere vaardigheden. Dit zichtbaar worden van andere talenten draagt volgens aanbieders bij aan het gevoel van competentie en eigenwaarde bij leerlingen.

Dit vergrote zelfvertrouwen werkt volgens aanbieders door in andere contexten, waaronder de schoolcontext. Zij geven aan dat leerlingen zich actiever kunnen opstellen, meer durven te proberen en met meer zelfvertrouwen deelnemen aan het onderwijs. Leerplicht en eerstelijns jeugdzorg herkennen deze uitkomst vooral indirect, door te wijzen op mogelijke verbeteringen in het welbevinden en de weerbaarheid van leerlingen. Vanuit hun rol geven zij aan deze doorwerking niet rechtstreeks te kunnen waarnemen, maar achten zij deze wel plausibel.

Verbreiding van leefwereld en talentontwikkeling

Een tweede belangrijke uitkomst betreft de verbreiding van de leefwereld van leerlingen en het ontdekken en ontwikkelen van talenten. Gesprekspartners geven aan dat veel leerlingen, met name uit kansarme gezinnen, buiten school beperkt in aanraking komen met uiteenlopende activiteiten, beroepen en omgevingen. De Rijke Schooldag biedt volgens hen toegang tot ervaringen die anders niet vanzelfsprekend zijn, zoals culturele activiteiten, sport, techniek of het werken met rolmodellen.

Deze verbreiding wordt door aanbieders expliciet gekoppeld aan kansengelijkheid. Door leerlingen in contact te brengen met nieuwe mogelijkheden en perspectieven, ontstaat volgens hen ruimte voor andere toekomstbeelden en ambities. Ook eerstelijns jeugdzorg plaatst deze uitkomst in een bredere maatschappelijke context, waarin de Rijke Schooldag kan bijdragen aan integratie, ontmoeting en het versterken van de sociale basis in wijken.

Ontwikkeling van (sociale en communicatieve) vaardigheden in een andere context

Daarnaast benoemen gesprekspartners de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden als belangrijke uitkomst. Binnen het activiteiten aanbod leren leerlingen samen te werken, om te gaan met conflicten, verantwoordelijkheid te nemen en afspraken na te komen, vaak in een minder schoolse en meer ervaringsgerichte setting dan het reguliere onderwijs. Volgens aanbieders biedt deze andere context ruimte voor gedrag en vaardigheden die in de klas minder zichtbaar zijn. Zeker voor kansarme leerlingen benadrukken de gesprekspartners dat zij na school in hun thuissituatie een minder stimulerende omgeving hebben. Met het aanbod vanuit de regeling brengen zij meer tijd door in een omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen.

Bij deze uitkomst speelt ook informele taalontwikkeling een rol. In verschillende activiteiten oefenen leerlingen taal in betekenisvolle situaties, bijvoorbeeld door samen te werken, instructies te volgen of ervaringen te bespreken. Het gaat hierbij niet om formele taalondersteuning, maar om het informeel gebruiken en uitbreiden van de woordenschat en communicatieve vaardigheden. Gesprekspartners geven aan dat dit met name voor leerlingen uit minder taalrijke omgevingen van betekenis kan zijn.

Randvoorwaarden voor een goede werking

Gesprekspartners benadrukken dat de werking van de Rijke Schooldag sterk afhankelijk is van de wijze waarop het aanbod wordt vormgegeven en uitgevoerd. Zij noemen verschillende randvoorwaarden die bepalend zijn voor het slagen van de regeling.

Een eerste randvoorwaarde betreft de kwaliteit en continuïteit van begeleiders. Aanbieders benadrukken het belang van deskundige en betrokken professionals die in staat zijn een relatie met leerlingen op te bouwen. Naast pedagogische en didactische vaardigheden worden daarbij vertrouwen, herkenbaarheid en nabijheid als cruciaal gezien. In het verlengde hiervan wijzen gesprekspartners op het belang van rolmodellen: begeleiders die voor leerlingen herkenbaar en inspirerend zijn en laten zien welke mogelijkheden er voor hen zijn.

Daarnaast wordt het belang genoemd van een goede aansluiting van de activiteiten bij de doelgroep. Gesprekspartners geven aan dat het activiteiten aanbod moet passen bij de leeftijd, interesses en belevingswereld van leerlingen. Met name voor oudere leerlingen geldt dat het aanbod aantrekkelijk en 'cool' genoeg moet zijn om deelname te stimuleren. Wat werkt voor jongere kinderen, werkt niet automatisch voor oudere leerlingen.

Continuïteit en langetermijninzet vormen een derde belangrijke randvoorwaarde. Aanbieders geven aan dat het opbouwen van relaties met zowel scholen als leerlingen tijd vraagt. Een stabiel en voorspelbaar aanbod draagt volgens hen bij aan structuur en veiligheid voor leerlingen. Daarmee vergroot het de kans dat effecten zich daadwerkelijk voordoen.

Verder benadrukken gesprekspartners het belang van goede samenwerking tussen scholen en externe aanbieders. Een vast aanspreekpunt binnen de school en korte lijnen maken het mogelijk om signalen over leerlingen te delen, af te stemmen op wat er in de klas speelt en tijdig in te spelen op knelpunten. De Rijke Schooldag wordt door aanbieders gezien als het meest effectief wanneer het aanbod aansluit bij en aanvullend is op het onderwijsprogramma.

In de verdiepende gesprekken met scholen is daarbovenop genoemd dat het goed werkt om een coördinator aan te stellen vanuit de school. Deze persoon houdt zich bezig met het contact met aanbieders, het inhoudelijke programma, regelt het inhoudelijke programma en de planning en trekt de kar. Een dergelijke rol kost wel tijd en dus geld, wat gefinancierd kan worden vanuit de beschikbare middelen. Laagdrempeligheid voor deelname helpt ook, zoals een toegankelijke manier van aanmelden.

Reikwijdte en doorwerking van effecten

Gesprekspartners plaatsen verschillende nuancerings bij de reikwijdte van de Rijke Schooldag en de effecten die aan de regeling worden toegeschreven. Zij benadrukken dat de Rijke Schooldag onderdeel is van een bredere aanpak en geen allesomvattende oplossing vormt voor onderliggende problemen zoals armoede, gezinsconflicten of structurele kwetsbaarheid. Deze problematiek kan volgens hen niet worden opgelost met aanvullend naschools aanbod alleen.

In het verlengde hiervan geven gesprekspartners aan dat effecten op schoolverzuim, schooluitval en het gebruik van jeugdhulp niet als directe of op zichzelf staande opbrengsten van de Rijke Schooldag moeten worden gezien. Met name vanuit leerplicht wordt benadrukt dat ongeoorloofd verzuim doorgaans het resultaat is van een samenloop van factoren, waaronder de thuissituatie, ouderbetrokkenheid, gezondheid en de inzet van school en leerplicht. De Rijke Schooldag wordt in dit verband niet gezien als een zelfstandige interventie die verzuim voorkomt. Wel achten gesprekspartners het plausibel dat verbeteringen in het welbevinden en de betrokkenheid van leerlingen zich indirect kunnen vertalen in bijvoorbeeld minder ziekteverzuim, maar deze doorwerking wordt nadrukkelijk beschouwd als contextafhankelijk en moeilijk te isoleren.

Ook ten aanzien van het gebruik van jeugdhulp plaatsen gesprekspartners, met name vanuit de eerstelijns jeugdzorg, duidelijke kanttekeningen. Zij waarschuwen ervoor om de Rijke Schooldag te beschouwen als een 'toverstaf' die automatisch leidt tot een afname van zware jeugdhulp of andere maatschappelijke kosten. Onderliggende problematiek blijft bestaan en vraagt om een bredere inzet binnen het sociale domein. Tegelijkertijd geven gesprekspartners aan dat de Rijke Schooldag kan bijdragen aan de versterking van beschermende factoren bij kinderen, zoals zelfvertrouwen, sociale vaardigheden en weerbaarheid. Op langere termijn zouden dergelijke factoren kunnen bijdragen aan een minder intensieve behoefte aan zorg, bijvoorbeeld doordat problemen minder escaleren of doordat lichtere vormen van ondersteuning volstaan. Deze mogelijke effecten worden echter steeds geplaatst binnen een bredere context van preventie en sociale basis, waarin de Rijke Schooldag één van de bouwstenen vormt.

Enkele gesprekspartners wijzen er ook op dat versterking van weerbaarheid en maatschappelijke participatie van jongeren op langere termijn kan bijdragen aan het verminderen van uiteenlopende maatschappelijke problemen zoals (jeugd)criminaliteit, zonder dat dit direct of eenduidig aan de Rijke Schooldag kan worden toegeschreven.

Ten slotte wordt ouderbetrokkenheid door gesprekspartners genoemd als een mogelijk neveneffect van de Rijke Schooldag. In de praktijk blijkt dit effect echter beperkt en sterk contextafhankelijk. Gesprekspartners wijzen op praktische, sociale en culturele drempels die structurele betrokkenheid van ouders belemmeren. Versterking van ouderbetrokkenheid wordt daarom niet gezien als een vanzelfsprekend of structureel effect van de regeling.

2.3 Samenvattende resultatenketen van de Rijke Schooldag

Figuur 2.3 beschrijft de gereconstrueerde resultatenketen van de regeling Rijke Schooldag. In de figuur is onderscheid gemaakt tussen gevolgtrekkingen die door gesprekspartners als waarschijnlijk en relatief direct worden beschouwd (weergegeven met blauwe pijlen) en gevolgtrekkingen die minder direct of minder vanzelfsprekend zijn (weergegeven met grijze, gestippelde pijlen).

De belangrijkste resultatenketen is dat leerlingen deelnemen aan het naschoolse aanbod van de Rijke Schooldag, wat volgens gesprekspartners bijdraagt aan een vergroting van het zelfvertrouwen, een verbreding van de leefwereld en de ontwikkeling van vaardigheden in een andere context dan het reguliere onderwijs. Deze effecten

kunnen doorwerken in een betere gezondheid en minder ziekteverzuim (met name wanneer het aanbod is gericht op sport en gezondheid), in betere schoolprestaties en afname van onderwijsachterstanden, in talentontwikkeling en de ontwikkeling van andere (schoolse en niet-schoolse) vaardigheden, zoals samenwerken. Op langere termijn kan dit bijdragen aan vergroting van kansengelijkheid en duurzame talentontwikkeling en maatschappelijke participatie van jongeren. In het onderzoek verwachten wij daarom eerder ontwikkelingen te zien in het welbevinden en zelfvertrouwen van leerlingen dan in uitkomsten zoals schoolprestaties.

Minder vanzelfsprekend zijn effecten op ongeoorloofd verzuim⁴ en het gebruik van (eerstelijns) jeugdhulp. Gesprekspartners beschouwen deze niet als directe opbrengsten van deelname aan de regeling, aangezien hier meerdere onderliggende oorzaken aan ten grondslag liggen waarvoor de Rijke Schooldag niet het primaire instrument is. Deze effecten worden daarom in de resultatenketen als indirect en contextafhankelijk weergegeven. In het onderzoek verwachten wij dat ontwikkelingen op deze vlakken beperkter en minder eenduidig zichtbaar zullen zijn dan bij de meer directe ontwikkelingsuitkomsten.

Daarnaast is niet vaak genoemd dat de samenwerking rondom het kind structureel is verbeterd. Er zijn wel degelijk meer professionals (zijnde de aanbieders) betrokken in de ontwikkeling van de leerlingen, maar het is niet genoemd dat dit wezenlijke gevolgen heeft voor passende ondersteuning. Ook is niet vaak genoemd dat de ouderbetrokkenheid vooruit is gegaan.

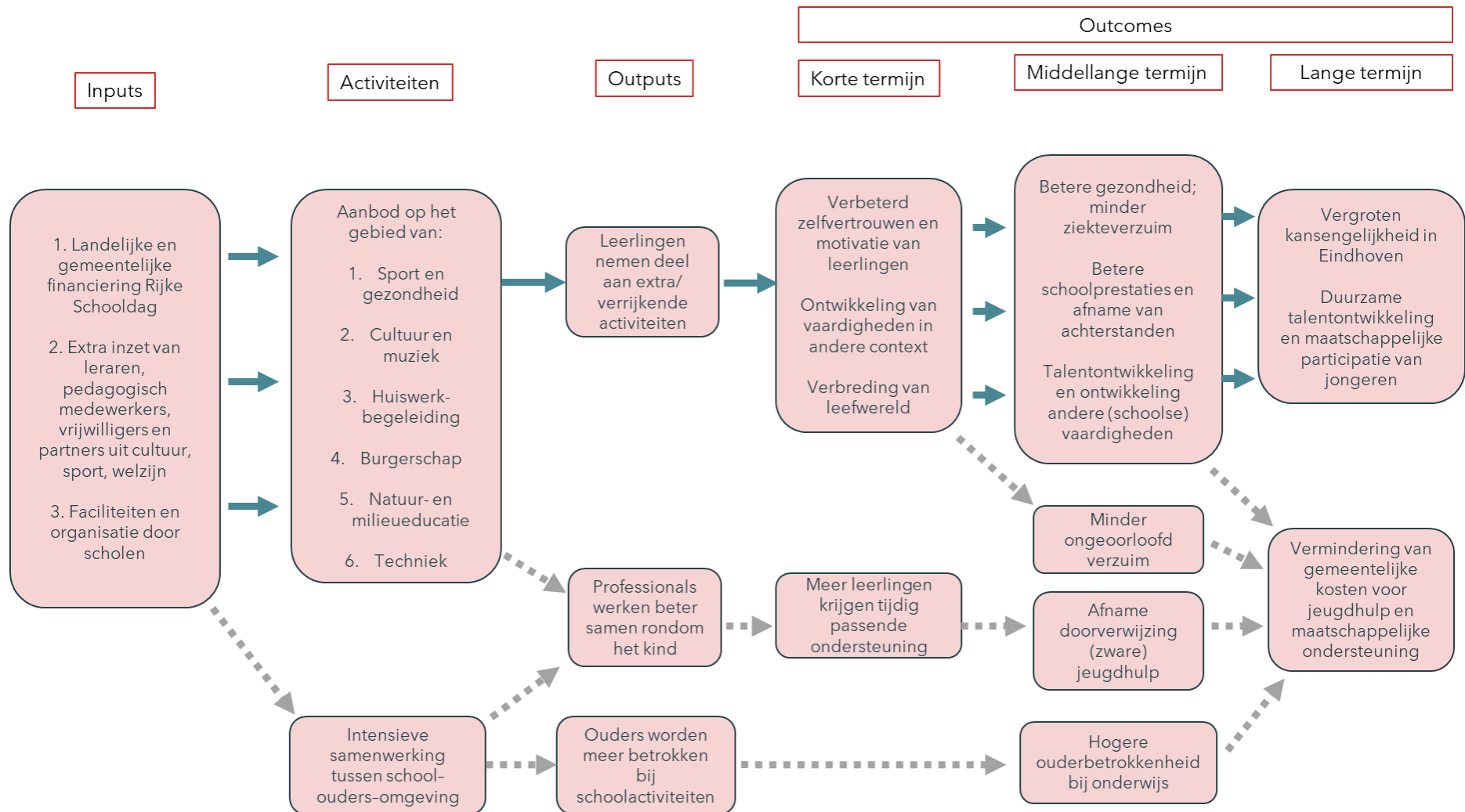
De gesprekken met scholen die in een latere fase van het onderzoek zijn gevoerd, bevestigen dit beeld grotendeels. Scholen herkennen de veronderstelde werking van de Rijke Schooldag zoals weergegeven in de resultatenketen, met name daar waar het gaat om effecten op het welbevinden, het zelfvertrouwen en de brede ontwikkeling van leerlingen. Ook vanuit scholen wordt benadrukt dat effecten op schoolverzuim en het gebruik van jeugdhulp niet als directe opbrengsten van de regeling moeten worden gezien, maar hooguit als indirecte en contextafhankelijke doorwerkingen. Daarmee sluiten de ervaringen van scholen aan bij de resultatenketen zoals deze op basis van gesprekken met aanbieders, leerplicht en jeugdhulp is opgesteld.

---

⁴ Hiermee wordt niet bedoeld op ziekteverzuim als gevolg van de (mindere) gezondheid van het kind, maar op ongeoorloofd verzuim: het niet aanwezig zijn op school terwijl aanwezigheid wel vereist is.

INVESTEREN IN GELIJKE KANSEN IN DE STAD

Figuur 2.3 Samenvattende resultatenketen van de Rijke Schooldag

Noot: De blauwe pijlen zijn directe gevolgtrekkingen die door de gesprekspartners als waarschijnlijk worden geacht. De grijze, gestippelde pijlen zijn minder waarschijnlijk of minder direct.

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2026)

3 Waargenomen ontwikkelingen en effecten

De effecten van de activiteiten vanuit de Rijke Schooldag vinden voornamelijk plaats op sociaal-emotionele gebieden. Daarnaast zijn er aanwijzingen voor kleine/geconcentreerde verbeteringen op de leerprestaties. Ten slotte hebben de activiteiten mogelijk positieve effecten voor de sociale cohesie en veiligheid op school.

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van de enquête onder Eindhovense scholen. De enquête biedt inzicht in de ontwikkelingen die scholen bij hun leerlingen hebben waargenomen in schooljaar 2024-2025. Daarbij richt het hoofdstuk zich deels op kansarme leerlingen, omdat het belangrijkste doel van de regeling is om kansgelijkheid te bevorderen. Omdat de enquête ook is ingevuld door scholen die niet hebben deelgenomen aan de regeling, kunnen we de ontwikkeling bij deelnemende scholen vergelijken met niet-deelnemende scholen. Zo kunnen we beter vaststellen in hoeverre de waargenomen ontwikkelingen samenhangen met deelname aan de regeling. Daarnaast zijn scholen direct gevraagd naar de gevolgen voor (alle) leerlingen die ze ervaren van deelname aan de regeling in 2024-2025. Ten slotte vullen we de waargenomen ontwikkelingen aan met aangetoonde effecten in (internationale) literatuur.⁵

De vragenlijst is vooral ingevuld door reguliere basisscholen (zie het responsoverzicht in Tabel 3.1). Dit zijn ook de scholen die vooral deelnamen aan de Rijke Schooldag of School en Omgeving in 2024-2025: 28 van de 33 deelnemers (85 procent) zijn basisscholen. Daarnaast hebben we alleen van reguliere basisscholen voldoende respons op de enquête om conclusies te trekken over deze groep. Daarom richten we ons in de beschrijving van de waargenomen ontwikkelingen ook op deze groep scholen. In de bijlage zijn enkele resultaten te vinden voor de alle deelgenomen scholen, dat is dus inclusief het speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs.

---

⁵ Complicerende factor daarbij is dat scholen het aanbod binnen de kaders van de regeling zelf mogen bepalen. Dat zorgt voor variatie in het aanbod, waardoor het ook moeilijker is om eenduidig de effecten in kaart te brengen. Activiteiten als huiswerkbegeleiding zullen bijvoorbeeld op andere vlakken effect hebben dan op bijvoorbeeld sportactiviteiten. Desondanks kunnen we aan de hand van de literatuur op grote lijnen beschrijven welke effecten te verwachten zijn.

Tabel 3.1 Responsoverzicht van de vragenlijst onder scholen

Onderwijssector	Scholen die deelnemen aan Rijke Schooldag of School en Omgeving in 2024-2025		Scholen die niet deelnemen in 2024-2025	
	Populatie	Respons	Populatie	Respons
Regulier basisonderwijs	28	20	25	15
Speciaal basisonderwijs	2	2	2	1
Regulier voortgezet onderwijs	3	2	22	1
(Voortgezet) speciaal onderwijs	0	0	8	1
Totaal	33	24	57	18

Bron: Regelingen Rijke Schooldag en School en Omgeving en enquête Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

3.1 Ontwikkeling en effecten bij leerlingen

Ontwikkeling bij leerlingen volgens scholen

We vergelijken de ontwikkeling die deelnemende en niet-deelnemende scholen in schooljaar 2024-2025 zagen bij kansarme leerlingen. Dat doen we door te vergelijken hoe vaak deze groepen scholen verbeteringen zagen op verschillende vlakken. We testen of de verschillen statistisch significant zijn, ook nadat we corrigeren voor verschillen in de leerlingenpopulatie.⁶

Scholen die deelnemen aan de Rijke Schooldag zien vaker een toename in de deelname aan culturele activiteiten en sport-, spel- en bewegingsactiviteiten bij hun kansarme leerlingen (zie Figuur 3.1). Vanuit de monitor van de landelijke regeling School en Omgeving weten we dat dit gebieden zijn waar bijna alle scholen op inzetten met hun activiteiten (Kruiter et al., 2025). De casestudies ondersteunen dit: deelnemende scholen geven aan dat hun kansarme leerlingen door de Rijke Schooldag in aanraking komen met activiteiten waarmee ze vanuit hun eigen omgeving nooit in aanraking zouden zijn gekomen. Dit zorgt voor een verbreding van de leefwereld en talentontwikkeling van deze leerlingen. Vooral de leerlingen met een minder stimulerende thuisomgeving en/of minder financiële mogelijkheden profiteren hiervan.

Daarnaast geven deelnemende scholen vaker aan een toename te zien op de schoolprestaties van kansarme leerlingen dan scholen die niet deelnemen aan de regeling. Dat geldt vooral voor rekenvaardigheid en in mindere mate voor taalvaardigheid. Deels kan dit komen door een toegenomen welbevinden, wat in de casestudies door veel scholen werd genoemd als een effect van deelname.⁷ Qua leerprestaties geven deze scholen vooral aan dat ze de directe gevolgen zien van activiteiten als huiswerkbegeleiding en de informele taalontwikkeling bij andere activiteiten. Zij verwachten dat vooral op langere termijn ook de schoolprestaties kunnen verbeteren omdat leerlingen beter in hun vel zitten, maar dit is moeilijk aan te tonen.

⁶ Dit doen we middels lineaire regressieanalyses, waarbij we de samenhang meten tussen de uitkomstmaat en deelname aan de Rijke Schooldag. Hierbij nemen we het aandeel kansarme leerlingen of het schoolgewicht mee als controlevariabele. Daardoor schatten we de samenhang tussen de uitkomstmaat en deelname aan de Rijke Schooldag voor scholen met hetzelfde aandeel kansarme leerlingen of hetzelfde schoolgewicht.

⁷ Dit verschil is op basis van de enquête alleen niet statistisch significant, gegeven de relatief kleine steekproef.

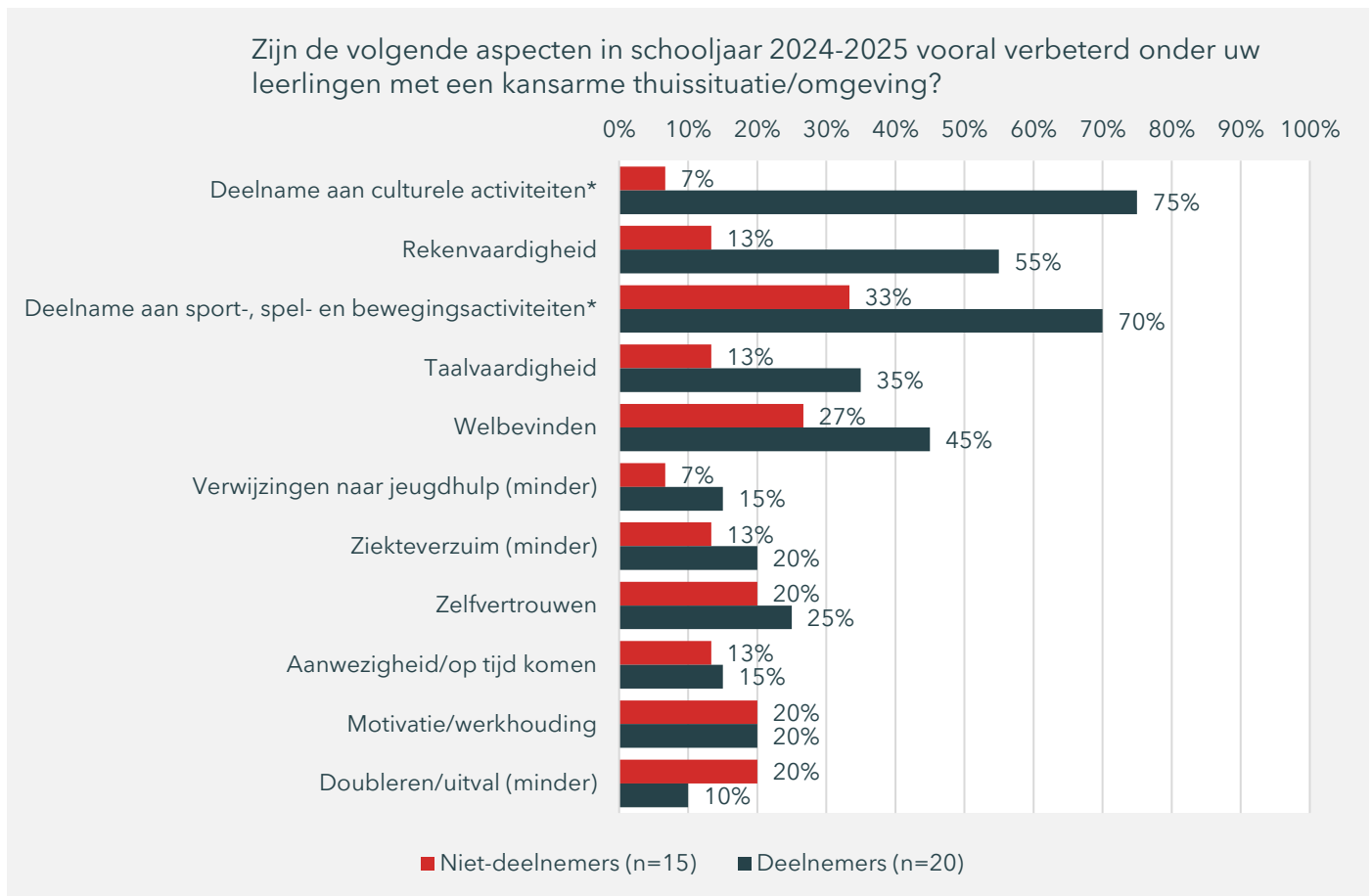
Opvallend is dat deelnemende en niet-deelnemende scholen ongeveer even vaak een verbetering zien van het zelfvertrouwen en de motivatie/werkhouding van hun kansarme leerlingen in schooljaar 2024-2025. In de casestudies worden wel voorbeelden genoemd waaruit blijkt wat de Rijke Schooldag met het zelfvertrouwen van leerlingen kan doen. Scholen zien hun leerlingen in een andere context opbloeien, waarbij ze compleet anders zijn dan in de reguliere lessen. Dit gaat vaak om leerlingen die bij de schoolse vakken minder goed meekomen, maar bijvoorbeeld ontdekken dat ze zichzelf bij theater helemaal kunnen loslaten. Deze leerlingen ervaren zo dat zij ook talenten hebben, wat zorgt voor een vergroting van zelfvertrouwen en competentiebeleving.

Een kanttekening bij de resultaten is wel dat niet alle kansarme leerlingen bij alle scholen deelnemen aan de activiteiten vanuit de Rijke Schooldag. Bovendien bepalen scholen zelf welke leerlingen zij als kansarm zien, waardoor de definitie kan verschillen tussen scholen.⁸ Ten slotte kunnen scholen er ook bewust voor kiezen om niet deel te nemen aan de regeling, waardoor de twee groepen scholen minder goed te vergelijken zijn. Deze kanttekeningen maken een causale interpretatie van deze resultaten moeilijk. Daarom vragen we scholen ook direct naar de effecten die zij bij hun leerlingen zien als gevolg van deelname aan de activiteiten. Deze resultaten beschrijven we in de volgende subparagraaf.

---

⁸ Het aangegeven aandeel kansarme leerlingen volgens scholen in de enquête correleert wel sterk met de schoolweging die het CBS vaststelt. Dat wijst erop dat scholen vergelijkbare leerlingen kansarm vinden als de leerlingen die het CBS bestempelt als achterstandsl leerlingen.

Figuur 3.1 Deelnemende scholen zagen vaker een verbetering van de rekenvaardigheid van kansarme leerlingen in 2024-2025

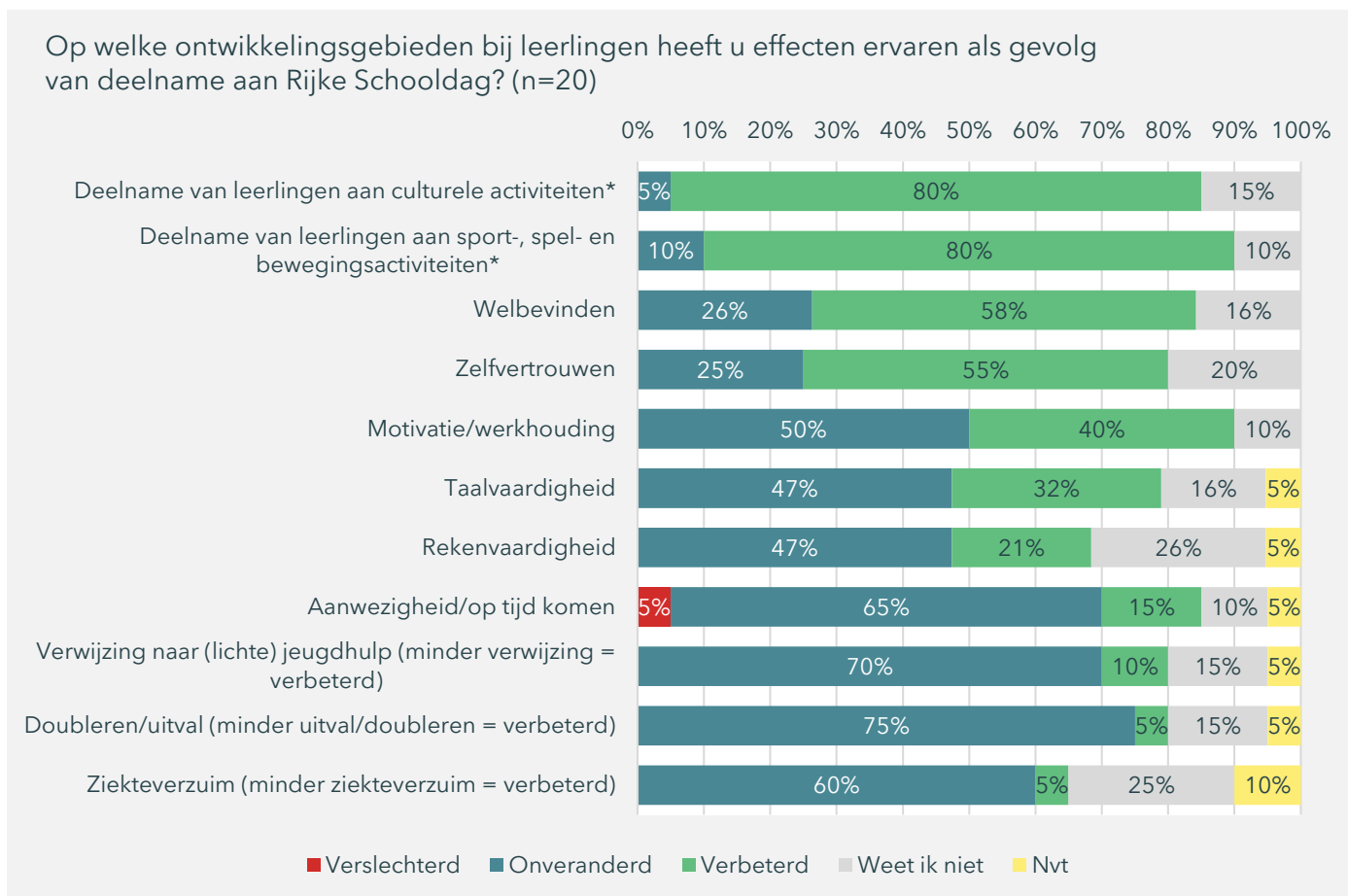
Noot: Voor de aspecten met een * gaat het niet om een verbetering maar om een toename. Bij de dikgedrukte cijfers verschillen deelnemers significant van niet-deelnemers.

Bron: Enquête onder Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

Direct gevraagd naar de ervaren effecten van deelname aan de Rijke Schooldag voor hun leerlingen, zien scholen vooral meer deelname aan culturele activiteiten en sport-, spel- en bewegingsactiviteiten (zie Figuur 3.2). Daarnaast ziet bijna twee derde van de scholen verbetering op het welbevinden en zelfvertrouwen van leerlingen door deelname. Ook ziet 40 procent van de scholen een verbetering op de motivatie/werkhouding van leerlingen. Ten slotte ervaart een deel van de scholen effecten op de leerprestaties: 32 procent ervaart een verbetering op taalvaardigheid en 21 procent op rekenvaardigheid.

Op het gebied van aanwezigheid/op tijd komen, verwijzingen naar (lichte) jeugdhulp, doubleren/uitval en ziekteverzuim ervaren de meeste scholen geen effecten. Ook bij kansarme leerlingen kwam de ontwikkeling op deze gebieden overeen tussen deelnemende en niet-deelnemende scholen. Bovendien benadrukken scholen in de casestudies dat ze hierop weinig effect verwachten van de Rijke Schooldag: bij uitval, ziekteverzuim en verwijzingen naar jeugdhulp speelt vaak een complexe problematiek bij leerlingen. Deze problematiek wordt niet opgelost door een aantal uur per week naschoolse activiteiten te volgen. Een enkele school zet wel in op bijvoorbeeld weerbaarheidstraining en denkt dat dit een preventieve werking heeft waardoor ze minder leerlingen doorverwijzen. Daarnaast noemen enkele scholen dat signalen van problematiek bij leerlingen eerder kunnen worden opgepikt omdat ze leerlingen in een andere context zien.

Figuur 3.2 Scholen ervaren vooral effecten op het welbevinden en zelfvertrouwen van leerlingen als gevolg van deelname aan de regeling in 2024-2025

Noot: Alleen ingevuld door scholen die deelnemen aan de regeling. Voor de vragen met een * was de vraagstelling 'Wat zag u aan effecten van de extra uren in schooljaar 2024-2025 op onderstaande gebieden?', met als antwoordopties afgenomen, onveranderd, toegenomen, weet ik niet en nvt.

Bron: Enquête onder Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

Effecten van naschoolse programma's volgens de literatuur

Uit de (internationale) literatuur blijkt ook dat de activiteiten vanuit de Rijke Schooldag het zelfvertrouwen en de competentiebeleving van leerlingen vergroten. Zo onderzoeken Liu et al. (2015) met een meta-analyse de effecten van sportactiviteiten. Daaruit blijkt dat dit soort interventies een positief effect hebben op het zelfvertrouwen en zelfbeeld van kinderen. Het gevonden effect op het zelfbeeld is middelgroot en op zelfwaarde/zelfvertrouwen iets kleiner. Bovendien bleek dat de interventies sterkere effecten hadden wanneer ze vanuit de school georganiseerd werden. Christensen et al. (2023) bekijken met een meta-analyse de effecten van naschoolse programma's voor gemarginaliseerde kinderen in de VS en het VK. Ze vinden een klein effect op een set van uitkomsten, waaronder de mentale gezondheid en zelfwaarde. Ook Durlak et al. (2010) gebruiken een meta-analyse, voor de effecten van naschoolse programma's die specifiek zijn gericht op de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen. Daarbij vinden ze de grootste effecten voor zelfpercepties, waaronder zelfvertrouwen. Ook Fu et al. (2025) vinden met een meta-analyse dat interventies gericht op beweegactiviteiten de mentale gezondheid verbeteren, vooral door stressvermindering. Ten slotte ervaren bij de landelijke regeling School en Omgeving scholen ook het vaakst effecten op het welbevinden en de sociaal-emotionele vaardigheden van leerlingen (Kruiter et al., 2025). Meer dan 80 procent van de scholen ervaart hierop verbetering.

Een vergroot zelfvertrouwen en/of welbevinden kan (op termijn) ook de leerprestaties van leerlingen verbeteren. Zo onderzoeken Yeager et al. (2019) een interventie bij leerlingen die benadrukt dat intelligentie te trainen is. Deze interventie kan voor leerlingen duidelijk maken dat ze hun intelligentie met de juiste aanpak kunnen ontwikkelen en ze daarmee gemotiveerder maken. Hiervan vinden ze kleine effecten op de schoolresultaten, die het grootst zijn bij minder goed presterende scholen. Ostermann et al. (2022) vinden met een meta-analyse middelgrote effecten op de leerprestaties van leerlingen als gevolg van interventies gericht op mindfulness. De literatuur op dit vlak is echter nog minder ver ontwikkeld.

Verschillende studies vinden ook directe effecten op de schoolprestaties van naschoolse programma's, maar over het algemeen geeft de literatuur hierover een gemengd beeld. Zo vinden Durlak et al. (2010) positieve effecten op de leerprestaties van leerlingen als gevolg van naschoolse programma's met een focus op persoonlijke en sociale ontwikkeling. Ook Durlak et al. (2011) vinden kleine positieve effecten op academische prestaties als gevolg van sociale en emotionele leerprogramma's op school. Drange en Sandsør (2024) kijken naar naschoolse programma's in Noorwegen en vinden daarvan juist geen effect op academische resultaten. Solberg et al. (2021) onderzoeken een interventie gericht op bewegingsactiviteiten in Noorwegen en vinden daarvan kleine positieve effecten op reken- en taalvaardigheid. Vasilopoulos et al. (2023) kijken naar vergelijkbare interventies maar vinden daarvan geen effect op cognitieve vaardigheden en leerprestaties. Ten slotte ervaart ook bij de landelijke regeling School en Omgeving bijna de helft van de scholen positieve effecten op taalvaardigheid en executieve functies en leervaardigheden. Ongeveer een kwart ervaart een verbetering op de rekenvaardigheid (Kruiter et al., 2025).

Op verschillende sociaal-emotionele vaardigheden zijn er in de literatuur ook positieve effecten van naschoolse programma's te zien. Zo vinden Christensen et al. (2023), Durlak et al. (2010) en Durlak et al. (2011) kleine positieve effecten van naschoolse programma's op externaliserend en sociaal gedrag van leerlingen. Durlak et al. (2011) vinden zelfs de grootste effecten op sociaal-emotionele vaardigheden. Kremer et al. (2015) vinden daarentegen geen significant effect van naschoolse programma's op externaliserend gedrag. Ten slotte vinden Vasilopoulos et al. (2023) positieve effecten op taakgericht gedrag en creativiteit van leerlingen als gevolg van interventies gericht op bewegingsactiviteiten.

Ook op de breder ontwikkeling van leerlingen vinden effecten plaats. Zo ziet bijna twee derde van de scholen in de landelijke regeling School en Omgeving een betere ontwikkeling van leerlingen in hun kennis van de wereld, en ervaart ongeveer een kwart van de scholen effecten op de oriëntatie van leerlingen op hun verdere schoolloopbaan (Kruiter et al., 2025). Ook blijkt uit het onderzoek van Mehta et al. (2018) dat een naschools computingprogramma voor meisjes ertoe leidt dat ze vaker streven naar een studie en carrière in de techniek. Daarmee kan de Rijke Schooldag er ook voor zorgen dat leerlingen later op een passendere plek terechtkomen, omdat ze nu met nieuwe activiteiten en gebieden in aanraking komen.

Op het gebied van aanwezigheid/op tijd komen, ziekteverzuim en verwijzingen naar (lichte) jeugdhulp zijn er in de internationale literatuur (net als scholen aangeven) geen of kleine effecten te vinden. Zo vinden Durlak et al. (2010) en Kremer et al. (2015) met meta-analyses geen effect van naschoolse programma's op schoolverzuim. Werner-Seidler et al. (2021) bekijken schoolprogramma's specifiek gericht op het voorkomen van depressie en angst en vinden daarvan kleine effecten. Deze effecten zijn ook na een jaar nog zichtbaar, wat erop wijst dat de zorgvraag hierdoor ook kan afnemen. Feiss et al. (2019) onderzoeken vergelijkbare programma's maar vinden hiervan op lange termijn juist geen effecten meer. Bovendien kijken deze onderzoeken specifiek naar programma's die erop zijn gericht om problematiek als depressie en angst te voorkomen. De meeste scholen zetten vanuit de Rijke Schooldag in op andersoortige activiteiten.

3.2 Breder ontwikkelingen en effecten

Deze paragraaf beschrijft de bredere ontwikkelingen die scholen ervaren als gevolg van deelname aan de Rijke Schooldag in schooljaar 2024-2025. Daarbij gaat het om de effecten die scholen zien voor andere partijen, zoals het personeel, de school als geheel, de wijk en de gemeente.

Bij deelnemende scholen is de sociale cohesie op school vaker toegenomen in schooljaar 2024-2025 dan bij niet-deelnemende scholen (zie Figuur 3.3). Dit wordt ook samen met de sociale veiligheid op school het vaakst genoemd als gebied waarop scholen direct door het extra aanbod een toename zien (zie Figuur 3.4). Uit de casestudies blijkt dat dit bijvoorbeeld komt doordat de activiteiten groepsoverstijgend plaatsvinden. Daardoor komen leerlingen met andere kinderen in aanraking binnen de school, waardoor de tolerantie naar elkaar groeit en nieuwe vriendschappen worden gemaakt. Bovendien zien leerlingen andere kwaliteiten en vaardigheden van hun medeleerlingen, wat iets kan doen voor de status van leerlingen binnen een groep.

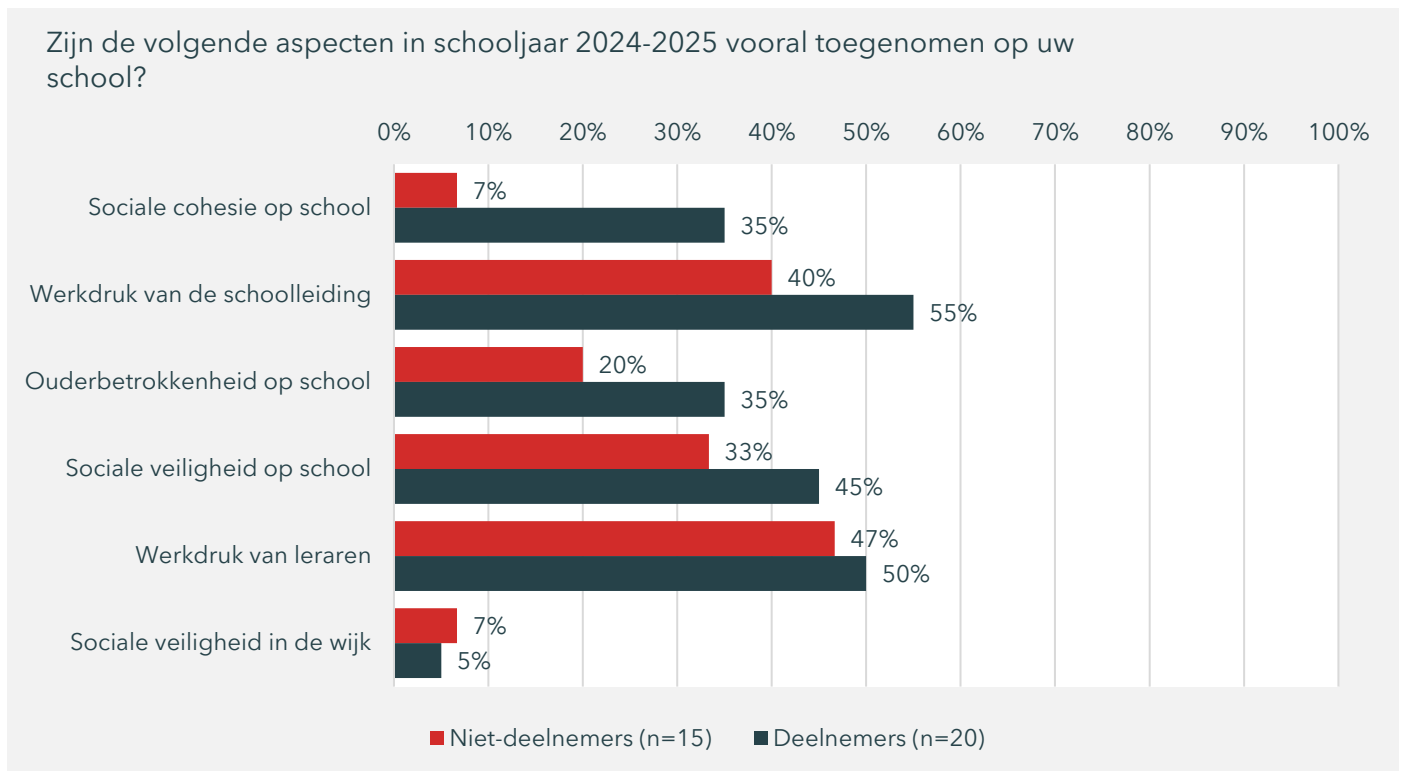
Daarbij hoort ook dat leerlingen zich meer betrokken voelen bij de school. In de casestudies geven scholen daarvan enkele voorbeelden. Zo was er een leerling waarvan de moeder zich vaak versliep en die dat zelf juist fijn vond omdat hij dan minder lang op school moest zijn. De school heeft hem geholpen met het aanschaffen van een wekker en nu komt hij heel trots vertellen dat hij er op tijd is. Hij heeft nu vanwege de aangeboden activiteiten echt zin in school. Ook noemde een school een meisje dat in groep 3 alleen is gemigreerd naar Nederland en een gigantische achterstand had. Door de naschoolse activiteiten heeft ze veel meer het gevoel van erbij horen en een gevoel van eigenwaarde. Daardoor is ook pestgedrag minder geworden.

Wat betreft ouderbetrokkenheid is er deels een verbetering te zien. Deelnemende scholen geven vaker aan dat de ouderbetrokkenheid in schooljaar 2024-2025 is verbeterd, maar dit verschil is niet statistisch significant. Wel geeft 30 procent van de responderende scholen aan dat de ouderbetrokkenheid op school direct is toegenomen door het extra aanbod vanuit de Rijke Schooldag. In de casestudies geven sommige scholen aan dat ouders aan het einde van een activiteitenblok naar een voorstelling kunnen komen, waardoor ze meer betrokken raken bij de school. Veel andere scholen doen dit echter niet en geven ook aan geen effecten te zien op de ouderbetrokkenheid.

De werkdruk van schoolleiding en leraren kan in de praktijk iets toenemen, omdat ze de activiteiten moeten organiseren en begeleiden. Hiervoor ontvangen scholen ook (deels) de subsidiemiddelen, en deels gaan de organisatie en begeleiding naar externen. Bovendien geven scholen in de casestudies aan dat de Rijke Schooldag wellicht voor iets meer werk kan zorgen, maar dat ze dit met alle liefde over hebben voor hun leerlingen omdat ze de effecten van het extra aanbod zien.

Wat betreft de sociale veiligheid in de wijk zijn er weinig effecten te zien. Een enkele school noemde in de casestudies wel dat leerlingen door het naschoolse aanbod minder op straat hangen, waardoor de sociale veiligheid in de wijk kan toenemen. Op basis van de internationale literatuur lijken naschoolse programma's ook een klein maar insignificant effect te hebben op jeugdcriminaliteit (Taheri en Welsh, 2019).

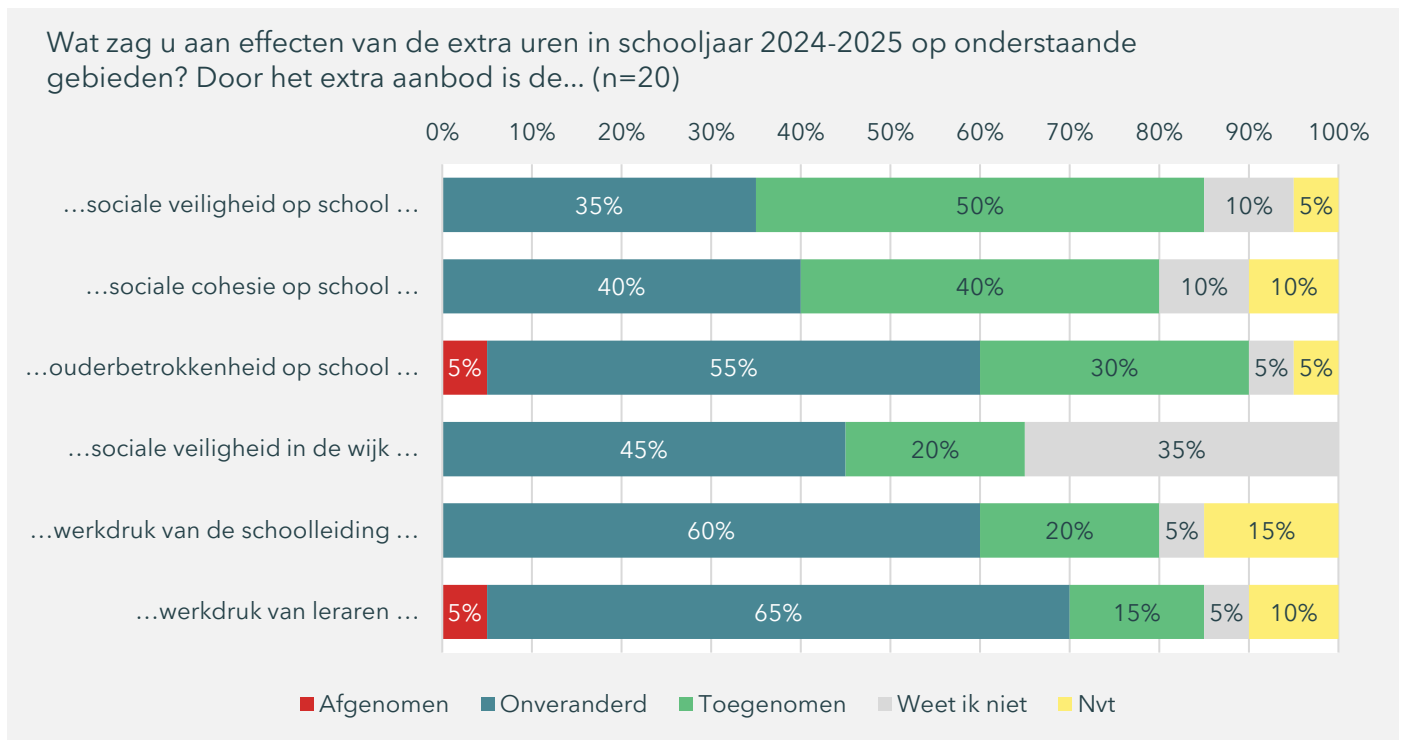
Figuur 3.3 Deelnemende scholen zien significant vaker een verbetering van de sociale cohesie op school in 2024-2025

Noot: Bij de dikgedrukte cijfers verschillen deelnemers significant van niet-deelnemers

Bron: Enquête onder Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

Figuur 3.4 Scholen ervaren vooral effecten op het welbevinden en zelfvertrouwen van leerlingen als gevolg van deelname aan de regeling in 2024-2025

Noot: Alleen ingevuld door scholen die deelnemen aan de regeling

Bron: Enquête onder Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

4 Financiële doorwerking van de Rijke Schooldag

De Rijke Schooldag is primair gericht op het vergroten van kansengelijkheid, welbevinden en talentontwikkeling. Het structureel terugverdienen via lagere kosten voor (eerstelijns) jeugdhulp is weinig realistisch. Eventuele financiële effecten zijn indirect, treden vooral op langere termijn op en vragen om aanvullend onderzoek voor een preciezere inschatting.

De regeling Rijke Schooldag is primair gericht op het vergroten van kansengelijkheid en het versterken van het welbevinden en de duurzame talentontwikkeling van kinderen. Daarnaast is het ook mogelijk dat er effecten zijn op schoolverzuim, schooluitval en het gebruik van jeugdhulp. Indien dergelijke effecten optreden, zouden zij zich indirect kunnen vertalen in lagere gemeentelijke uitgaven op het terrein van (eerstelijns) jeugdhulp.

Uit dit onderzoek komt echter naar voren dat betrokken partijen deze financiële effecten niet beschouwen als directe of vanzelfsprekende opbrengsten van de Rijke Schooldag. Zowel uit de gevoerde gesprekken als uit de enquête onder scholen worden effecten op schoolverzuim, schooluitval en jeugdhulpgebruik slechts beperkt verwacht. Slechts een kleine minderheid van de responderende scholen (5 tot 10 procent) geeft aan verbeteringen te zien op deze uitkomstmaten als gevolg van deelname aan de regeling (in schooljaar 2024-2025).

Gesprekspartners benadrukken dat ongeoorloofd verzuim en de inzet van jeugdhulp doorgaans het resultaat zijn van een samenloop van factoren, waaronder de thuissituatie, ouderbetrokkenheid, gezondheid en bredere problematiek binnen het gezin. De Rijke Schooldag wordt daarom niet gezien als een zelfstandige interventie die deze problematiek voorkomt of oplost. Eventuele effecten verlopen vooral indirect, bijvoorbeeld via verbeteringen in motivatie, welbevinden en betrokkenheid van leerlingen, en zijn sterk contextafhankelijk.

Dit betekent dat binnen de looptijd en opzet van dit onderzoek geen harde uitspraken kunnen worden gedaan over gerealiseerde besparingen op gemeentelijke uitgaven. Tegelijkertijd wil de gemeente inzicht krijgen in de mogelijke vermindering van kosten voor jeugdhulptrajecten als gevolg van de Rijke Schooldag. In het vervolg van dit hoofdstuk verkennen we deze vraag met behulp van een globale, indicatieve berekening, waarbij eventuele financiële effecten nadrukkelijk worden beschouwd als mogelijke, indirecte nevenopbrengsten van een regeling die primair is gericht op kansengelijkheid.

De berekening is omgekeerd van aard: niet wordt onderzocht welke besparingen de Rijke Schooldag aantoonbaar heeft opgeleverd, maar hoeveel vermindering in het gebruik van (eerstelijns) jeugdhulp daarvoor vereist zou zijn. Deze break-even-benadering sluit aan bij de beperkte waargenomen effecten op deze domeinen en bij het verkennende karakter van het onderzoek.

4.1 Resultaten indicatieve berekening

Als uitgangspunt nemen we de totale gemeentelijke investering in de Rijke Schooldag, die in schooljaar 2024-2025 nog 400 duizend euro bedraagt.⁹ Deze investering zetten we af tegen indicatieve kosten van jeugdhulptrajecten, zo veel mogelijk toegespitst op het onderzoeksjaar 2024-2025. De analyse richt zich uitsluitend op gemeentelijke uitgaven aan (eerstelijns) jeugdhulp; andere mogelijke maatschappelijke baten blijven buiten beschouwing. Omdat exacte kosten per traject sterk kunnen verschillen naar aard, duur en intensiteit, werken we met globale aannames en bandbreedtes, gebaseerd op gesprekken met betrokken partijen en indicatieve kengetallen.

Binnen de jeugdhulp bestaan grote verschillen in kosten tussen lichte ondersteuning en zwaardere, langdurige trajecten. In de gesprekken is aangegeven dat eventuele preventieve effecten van de Rijke Schooldag het meest plausibel worden geacht bij lichtere vormen van ondersteuning. Deze lichtere vormen zijn grofweg te onderscheiden in eerstelijns jeugdhulp en jeugdhulptrajecten zonder verblijf. Voorbeelden van eerstelijns jeugdhulp zijn ondersteuning via wijkteams, het Centrum voor Jeugd en Gezin, de huisarts of WIJeindhoven. Kenmerkend voor eerstelijns jeugdhulp is dat hiervoor geen formele beschikking nodig is, terwijl voor jeugdhulptrajecten zonder verblijf in veel gevallen wel een beschikking wordt afgegeven.

In deze verkennende analyse beperken we ons tot jeugdhulptrajecten zonder verblijf, omdat hierover meer openbare en kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn en deze beter aansluiten bij een indicatieve financiële berekening. De kosten van eerstelijns jeugdhulp zijn doorgaans lager per casus dan jeugdhulptrajecten zonder verblijf, maar zijn minder goed te herleiden tot een kostprijs per individueel traject, omdat deze trajecten vaak via wijkteam- of lumpsumfinanciering worden georganiseerd.

Op basis van CBS-cijfers is het aantal jeugdhulptrajecten zonder verblijf ongeveer 5.000 in Eindhoven (meetmoment 31 december 2024).¹⁰ In de jaarrekening 2024 van gemeente Eindhoven valt te lezen dat de kosten voor Jeugdhulpbegeleiding neerkwamen op 19,9 miljoen euro. Gemiddeld is dat ongeveer 4.000 euro per jeugdhulptraject. Dit betreft een grove benadering, aangezien de categorie 'begeleiding' niet één-op-één samenvalt met alle trajecten zonder verblijf. De gemeentelijke regeling zou zich dan hebben terugverdiend bij een afname van het aantal jeugdhulptrajecten met 100.¹¹ Dat zou een daling van twee procent van het totaal aantal jeugdhulptrajecten betekenen.

We weten niet hoeveel van alle jeugdhulptrajecten worden ingezet bij kinderen op deelnemende scholen. Op basis van gegevens van de CBS Jeugdmonitor weten we dat ongeveer de helft (48 procent) van de jeugdhulptrajecten zonder verblijf plaatsvindt bij kinderen in de basisschoolleeftijd.¹² Van alle basisschoolleerlingen gaat zo'n 18 procent naar een school die deelneemt aan de gemeentelijke regeling.¹³ Dat komt neer op zo'n 430 jeugdhulptrajecten zonder verblijf bij aan de gemeentelijke regeling deelnemende scholen. Het is voor te stellen dat jeugdhulptrajecten vaker voorkomen op scholen met een hoger schoolgewicht, wat precies de scholen zijn die in aanmerking komen voor de Rijke Schooldag. 430 jeugdhulptrajecten zijn dan eerder een onderschatting. Desondanks is het niet heel realistisch dat de regeling zich terugverdiend door dat aantal met 100 trajecten te

⁹ Pas vanaf schooljaar 2025-2026 investeert de gemeente 1,2 miljoen euro extra.

¹⁰ CBS Statline Jeugdmonitor, Trajecten jeugdzorg in natura; regio (gemeente), op peildatum.

¹¹ 400 duizend euro gemeentelijke regeling / 4.000 euro per traject = 100.

¹² CBS Statline Jeugdmonitor, Jongeren met jeugdzorg in natura; persoonskenmerken, op peildatum.

¹³ Aantal leerlingen in basisonderwijs in Eindhoven: ongeveer 17.300 in 2025-2026, waarvan ongeveer 3.170 (18 procent) bij deelnemers gemeentelijke regeling. Bron: DUO Open data.

verminderen. Dat de regeling een bijdrage kan leveren aan het versterken van het netwerk rondom het kind en daarmee de onafhankelijkheid van jeugdhulp lijkt wel realistisch.

Ter referentie, in een onderzoek naar de tarieven van uitvoering Jeugdwet 2025 (Anderzoek, 2025) is de mediane prijs van een zwaardere traject zoals Multidimensionale Familiotherapie 14.693 euro. Bij een jaarlijkse reductie van ongeveer 27 van dergelijke trajecten zou de gehele gemeentelijke regeling terugverdiend zijn. Echter zien gesprekspartners bezwaren voor het feit dat een regeling als de Rijke Schooldag een oplossing zou zijn voor de grote en complexe problematiek die ten grondslag ligt aan dergelijke zwaardere trajecten. Bovendien komt dit type trajecten minder vaak voor dan de inschatting van 430 jeugdhulptrajecten zonder verblijf.

Hoewel deze berekeningen laten zien dat het volledig terugverdienen van de kosten van de Rijke Schooldag via jeugdhulptrajecten zonder verblijf weinig realistisch is, sluiten zij niet uit dat de regeling kan bijdragen aan het voorkomen van zwaardere trajecten of aan het later inzetten van lichtere vormen van ondersteuning.

4.2 Duiding van de financiële effecten

De verkennende berekening laat zien dat de financiële drempel voor het 'terugverdienen' van de Rijke Schooldag in absolute zin relatief laag kan lijken, maar dat dit in de praktijk vraagt om effecten die structureel, duurzaam en bij een substantieel aantal leerlingen tegelijk optreden.

Voor (eerstelijns) jeugdhulp geldt dat de benodigde afname van het aantal trajecten om de investering te compenseren eveneens groot is in verhouding tot het aantal kinderen op deelnemende scholen. Hoewel in theorie een beperkte reductie van zwaardere jeugdhulptrajecten al tot substantiële financiële effecten kan leiden, achten gesprekspartners het niet aannemelijk dat de Rijke Schooldag als zelfstandige interventie dergelijke complexe problematiek zal voorkomen.

Gegeven de naar verwachting beperkte effecten op jeugdhulp, en de indirecte aard van de verwachte doorwerking, is het aannemelijk dat eventuele financiële effecten - voor zover zij optreden - zich vooral op langere termijn en in samenhang met ander beleid manifesteren. Financiële besparingen dienen daarbij te worden gezien als mogelijke nevenopbrengsten van een regeling die primair is gericht op het vergroten van kansgelijkheid en het versterken van het welbevinden en de ontwikkelingskansen van kinderen, en niet als een zelfstandig of kortetermijndoel.

Tegelijkertijd moet worden benadrukt dat de uitgevoerde berekeningen een indicatief karakter hebben en zijn gebaseerd op globale aannames en publiek beschikbare gegevens. Voor een preciezer inzicht in de financiële doorwerking van de Rijke Schooldag is aanvullend onderzoek nodig. Daarbij is met name meer inzicht gewenst in de werkelijke kosten van eerstelijns jeugdhulp, zoals de inzet van wijkteams en WIJeindhoven, aangezien deze vormen van ondersteuning mogelijk gevoeliger zijn voor preventieve effecten dan specialistische jeugdhulptrajecten zonder verblijf. Een nadere analyse van trajectgegevens, urenregistraties en kostprijzen op dossierniveau zou de betrouwbaarheid van toekomstige financiële inschattingen vergroten en meer zicht kunnen bieden op de langetermijneffecten van de regeling.

Referenties

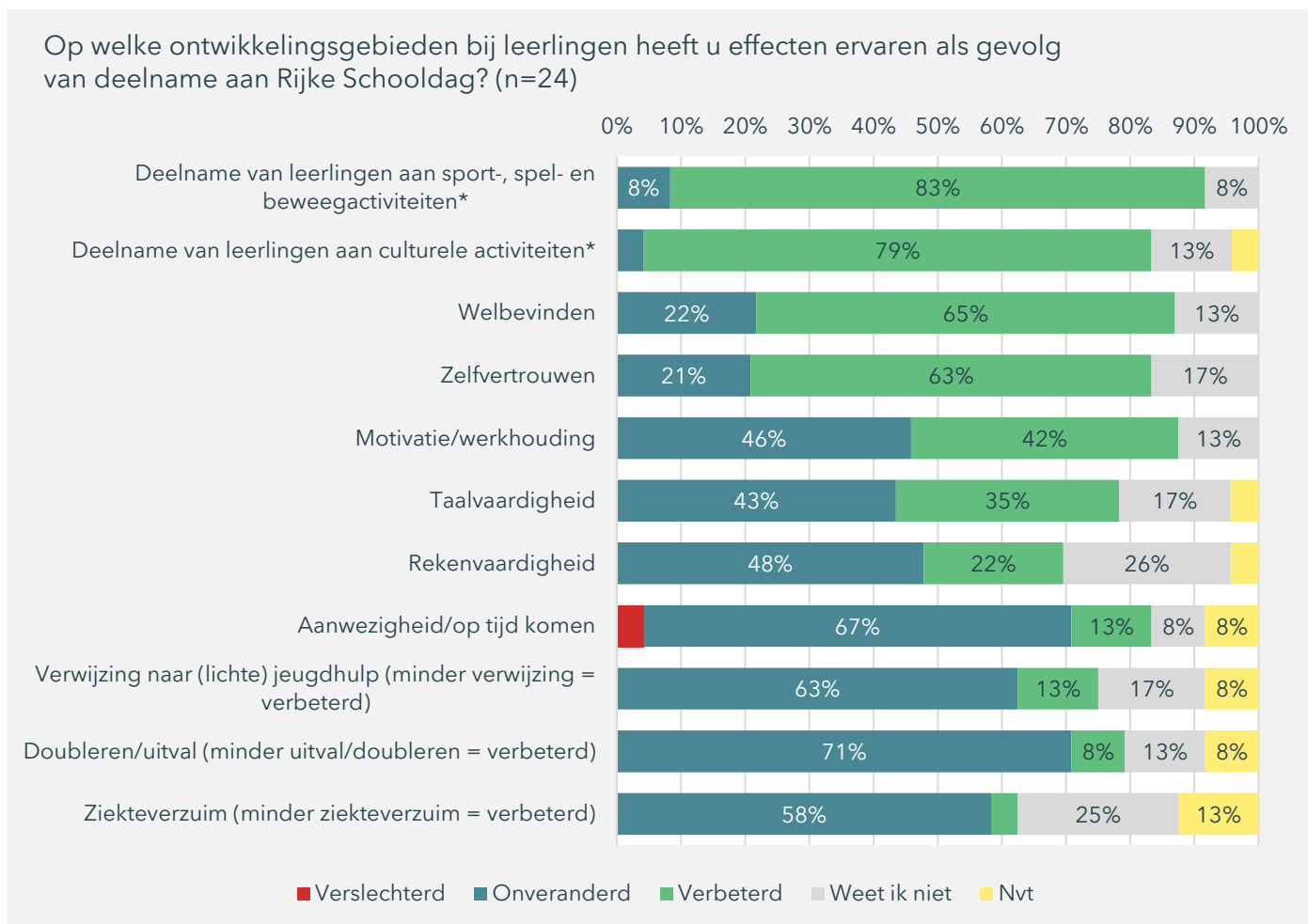
- Anderzoek (2025). Prijzen Jeugdwet 2025. Benaderd via: <https://maatschappelijkeprijslijst.nl/prijzen-jeugdwet-2025>.
- Christensen, K. M., Kremer, K. P., Poon, C. Y., & Rhodes, J. E. (2023). A meta-analysis of the effects of after-school programmes among youth with marginalized identities. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 33(4), 882-913.
- Drange, N., & Sandsør, A. M. J. (2024). The effects of a free universal after-school program on child academic outcomes. *Economics of Education Review*, 98, 102504.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., & Pachan, M. (2010). A meta-analysis of after-school programs that seek to promote personal and social skills in children and adolescents. *American journal of community psychology*, 45(3), 294-309.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child development*, 82(1), 405-432.
- Feiss, R., Dolinger, S. B., Merritt, M., Reiche, E., Martin, K., Yanes, J. A., ... & Pangelinan, M. (2019). A systematic review and meta-analysis of school-based stress, anxiety, and depression prevention programs for adolescents. *Journal of youth and adolescence*, 48(9), 1668-1685.
- Fu, Q., Li, L., Li, Q., & Wang, J. (2025). The effects of physical activity on the mental health of typically developing children and adolescents: a systematic review and meta-analysis. *BMC Public Health*, 25(1), 1514.
- Kruiter, K., Wierdsma, I., Willems, M., Gölpinar, C., Van den Berg, E., & Pritsch D. (2025). Meerjarige landelijke monitor School en Omgeving: Terugblik op schooljaar 2023-2024. *Sardes en SEO Economisch Onderzoek*. <https://www.seo.nl/wp-content/uploads/2025/03/2025-45-Tussenrapportage-2-monitor-School-en-omgeving.pdf>
- Liu, M., Wu, L., & Ming, Q. (2015). How does physical activity intervention improve self-esteem and self-concept in children and adolescents? Evidence from a meta-analysis. *PloS one*, 10(8), e0134804.
- Mehta, S., Good, J., Sands, P., Yadav, A., Gretter, S., & Levenhagen-Seeley, J. (2018, March). Impact of after-school learning programs on high school girls' confidence and interest in computing. In *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 372-378). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Ostermann, T., Pawelkiwitz, M., & Cramer, H. (2022). The influence of mindfulness-based interventions on the academic performance of students measured by their GPA. A systematic review and meta-analysis. *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, 16, 961070.

- Solberg, R. B., Steene-Johannessen, J., Anderssen, S. A., Ekelund, U., Säfvenbom, R., Haugen, T., ... & Kolle, E. (2021). Effects of a school-based physical activity intervention on academic performance in 14-year old adolescents: a cluster randomized controlled trial—the School in Motion study. *BMC Public Health*, 21(1), 871.
- Taheri, S. A., & Welsh, B. C. (2016). After-school programs for delinquency prevention: A systematic review and meta-analysis. *Youth violence and juvenile justice*, 14(3), 272-290.
- Vasilopoulos, F., Jeffrey, H., Wu, Y., & Dumontheil, I. (2023). Multi-level meta-analysis of physical activity interventions during childhood: Effects of physical activity on cognition and academic achievement. *Educational Psychology Review*, 35(2), 59.
- Werner-Seidler, A., Spanos, S., Calear, A. L., Perry, Y., Torok, M., O'Dea, B., ... & Newby, J. M. (2021). School-based depression and anxiety prevention programs: An updated systematic review and meta-analysis. *Clinical psychology review*, 89, 102079.
- Yeager, D. S., Hanselman, P., Walton, G. M., Murray, J. S., Crosnoe, R., Muller, C., ... & Dweck, C. S. (2019). A national experiment reveals where a growth mindset improves achievement. *Nature*, 573(7774), 364-369.

Bijlage A Aanvullende enquêteresultaten

Deze bijlage bevat de resultaten op de enquête die in Hoofdstuk 3 zijn getoond, inclusief scholen in het speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs.

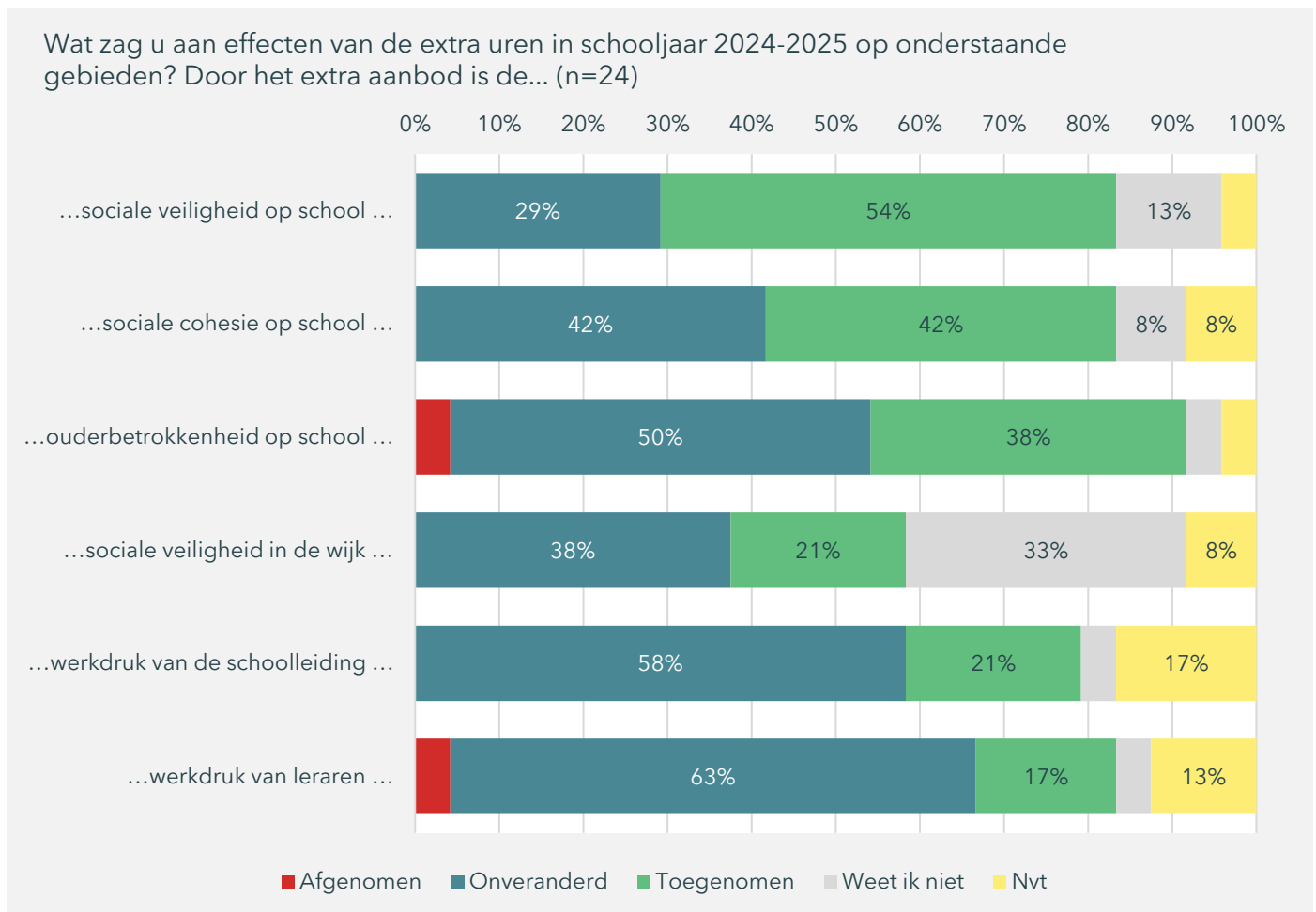
Figuur A.1 Scholen ervaren vooral effecten op het welbevinden en zelfvertrouwen van leerlingen als gevolg van deelname aan de regeling

Noot: Alleen ingevuld door scholen die deelnemen aan de regeling. Voor de vragen met een * was de vraagstelling 'Wat zag u aan effecten van de extra uren in schooljaar 2024-2025 op onderstaande gebieden?', met als antwoordopties afgenomen, onveranderd, toegenomen, weet ik niet en nvt.

Bron: Enquête onder Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

Figuur A.2 Scholen ervaren vooral effecten op het welbevinden en zelfvertrouwen van leerlingen als gevolg van deelname aan de regeling

Noot: Alleen ingevuld door scholen die deelnemen aan de regeling
 Bron: Enquête onder Eindhovense scholen, SEO Economisch Onderzoek (2026)

“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport 2026-28
ISBN 978-90-5220-642-4

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2026 SEO Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB Amsterdam

+31 20 399 1255
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl